

DOI: 10.31866/2617-2674.3.2.2020.217658

**БАКАЛАВРСЬКИЙ ФОТОПРОЄКТ
«НЕ ПОВ'ЯЗАНІ З ЖИТТЯМ»****Микола Гончаренко^{1а}, Юрій Гармаш^{2а}, Дарина Полякова^{3а}**

¹ заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри кіно-, телемистецтва;
e-mail: 20mnikolai.ua@gmail.com; ORCID: 0000-0001-5424-2150

² заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри кіно-, телемистецтва;
e-mail: swirepujdp@gmail.com; ORCID: 0000-0003-0646-575X

³ бакалавр фотомистецтва;

e-mail: poliakovadaryna@meta.ua; ORCID: 0000-0002-2976-5643

^а Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна

**БАКАЛАВРСКИЙ ФОТОПРОЕКТ
«НЕ СВЯЗАННЫЕ С ЖИЗНЬЮ»****Николай Гончаренко^{1а}, Юрий Гармаш^{2а}, Дарья Полякова^{3а}**

¹ заслуженный деятель искусств Украины, профессор кафедры кино-, телеискусства;
e-mail: 20mnikolai.ua@gmail.com; ORCID: 0000-0001-5424-2150

² заслуженный деятель искусств Украины, доцент, профессор кафедры кино-, телеискусства;
e-mail: swirepujdp@gmail.com; ORCID: 0000-0003-0646-575X

³ бакалавр фотоискусства;

e-mail: poliakovadaryna@meta.ua; ORCID: 0000-0002-2976-5643

^а Киевский национальный университет культуры и искусств, Киев, Украина

**BACHELOR'S PHOTO PROJECT
"NOT RELATED TO THE LIFE"****Mykola Honcharenko^{1а}, Yurii Harmash^{2а}, Daryna Poliakova^{3а}**

¹ Honoured Artist of Ukraine, Professor of the Department of Cinema and Television Arts; e-mail: 20mnikolai.ua@gmail.com; ORCID: 0000-0001-5424-2150

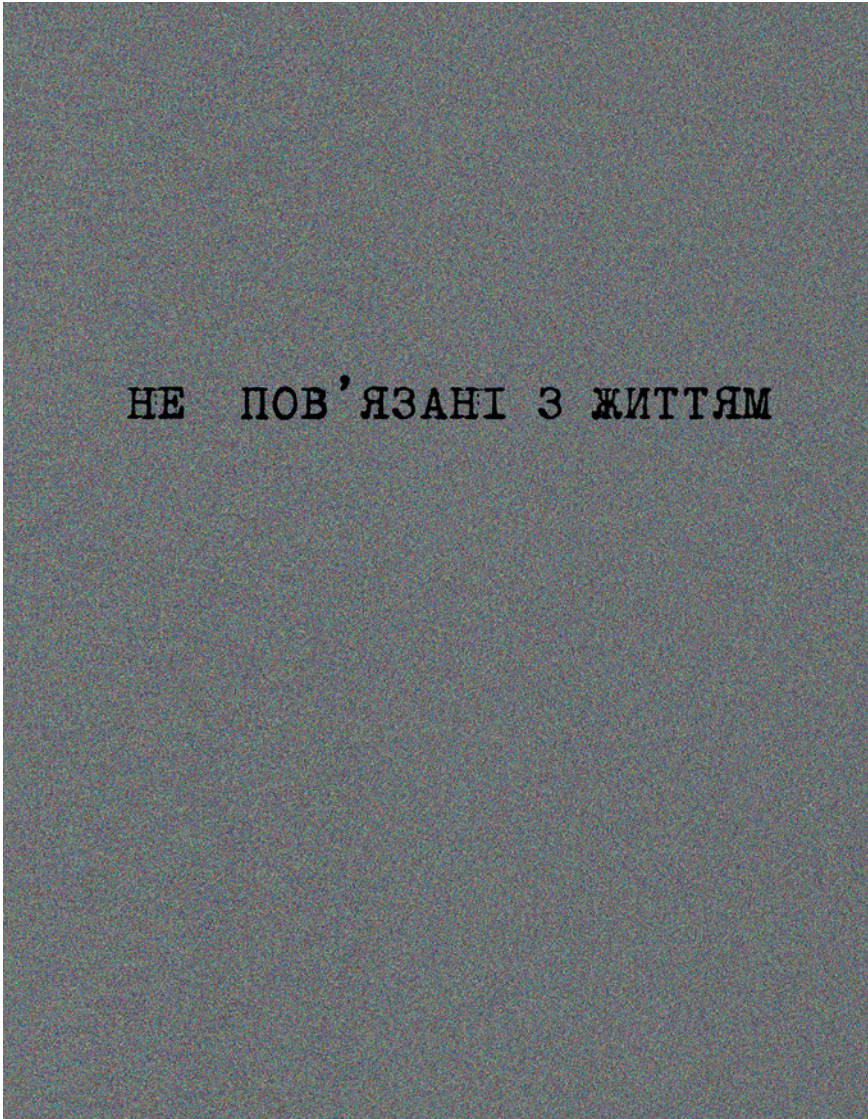
² Honoured Artist of Ukraine, Associate Professor, Professor of the Department of Cinema and Television Arts; e-mail: swirepujdp@gmail.com; ORCID: 0000-0003-0646-575X

³ Bachelor of Photography;

e-mail: poliakovadaryna@meta.ua; ORCID: 0000-0002-2976-5643

^а Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

© Микола Гончаренко, Юрій Гармаш, Дарина Полякова, 2020

Авторський задум бакалаврського фотопроєкту «Не пов'язані з життям»

Авторський задум цього бакалаврського фотопроєкту полягав у дослідженні, що таке фотопортрет і фото-імпресіонізм, виділенні їх основних художньо-стильових прийомів та технічних особливостей, візуалізації відчуття та почуття людей з розладами аутистичного спектра за допомогою методів фотомистецтва.

Фотографія № 1

«Мій власний портрет»

259

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
TTX Soligor Tele-Auto 135 mm f/2.8.

Налаштування:

135 мм | F2.8 | ISO 3200 | 1/100 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: ліхтарик телефону.

Авторський задум фотографії № 1

Першим портретом у фотопроекті виступає мій власний портрет.

Геометричні фігури на фото означають різні фрагменти характеру людини, які разом вибудовують єдине ціле – сутність. Також роль відіграють саме геометричні фігури:

- коло не має ні початку, ні кінця та сприймається як щось завершене;
- квадрат символізує стабільність та простоту;
- трикутник, обернений вершиною вгору, називається сонячним і символізує життя, вогонь. Рівносторонній трикутник – чоловічий знак, сонячний символ, що виражає гармонію і прагнення до влади. Перевернутий трикутник – жіночий і місячний символи, виражає плідність і божественну милість. Пересічні трикутники асоціюються з синтезом протилежностей;
- трохи похилий еліпс асоціюється з динамікою, напором, прагненням вперед і інноваційністю;
- прямокутник символізує надійність і раціональність.

Шум, що представлений на фото, символізує складність сприйняття і передачі інформації про людину з РАС.

Фото виконані чорно-білими, бо колір відволікав би від основного задуму проекту.

Також важливим є погляд моделі: погляд у камеру символізує пряmlinійність, вниз та вбік – сумнівність, в сторону – цілеспрямованість.

Перш ніж провести зйомку, потрібно було дізнатися основні риси характеру людини, які були виявлені найкраще. Це робилось за допомогою спостереження за манерою поведінки людини, аналізу тембру голосу та ритму говоріння, жестикуляцією.

Перед зйомкою в аркушах картону було вирізано геометричні фігури, які символізували риси характеру кожного учасника проекту. Листи з вирізаними фрагментами прикладалися до обличчя моделі, яке підсвічувалось ліхтариком або лампою, розташованими фронтально до об'єкта зйомки.

Фотографія № 2**Камера \ об'єктив**

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

70 мм | F2.8 | ISO 800 | 1/320 с

Схема світла

Джерело світла для кадру:
світлодіодна лампа
температурою 4500 К.

261

*«Один...
Іще один...
А в сумі одиниця»*

Авторський задум фотографії № 2

Першою людиною з PAC в фотопроєкті можна побачити чоловіка з неймовірно добрими очима та сивою бородою. Це Володимир. У нього діагностували симптом Аспергера у 4 роки. Він має дуже високий інтелект, який проявляється в області інженерії.

Володимира завжди цікавили точні науки. Вирішити найскладнішу задачу, вирахувати квадратний корінь спроектувати літак – не проблема. Проблема була лише в соціалізації, як і в багатьох інших людей з розладами аутистичного спектра.

З роками герой першого знімку навчився розпізнавати та імітувати потрібні дії в певній ситуації. Він взяв собі за правило аналізувати сценарій спілкування і навчився копіювати поведінку інших людей, тим самим приховуючи свій діагноз.

Фотографія №3

Камера \ об'єктив
Canon EOS 6D Mark II \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:
70 мм | F3.2 | ISO 200 | 1/200 с

Схема світла
Джерело світла для кадру: ліхтарик.

262

«Я відчуваю себе в пастці»

Авторський задум фотографії № 3

Наступний герой знімку шістнадцятирічний Микита. В нього також синдром Аспергеру. Але він має абсолютний слух. Його улюбленим заняттям є гра на скрипці. Микита може годинами стояти біля пюпітра та грати, зачіпаючи найпо-таємніші куточки душі слухачів.

Але в Микити є проблема – через сенсорне перенавантаження в нього трапляються нервові зриви, які він описує як пастку.

Фотографія № 4

Камера \ об'єктив
Canon EOS 6D Mark II \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:
55 мм | F5.6 | ISO 500 | 1/100 с

Схема світла
Джерело світла для кадру: ліхтарик.

263

«Нервові зриви»

Авторський задум фотографії № 4

Третім та не менш цікавим є Ігор. Він є дуже здібним програмістом. Для людини з аутизмом нервові зриви – це звична справа. Для оточуючих це може стати шоком та потрясінням. Тому люди з розладами аутистичного спектра та їх близькі знають яким чином повернутися на землю.

Улюбленою справою для нього є збирання кубиків чи конструктора Лего. Він робить це для того, щоб заспокоїтись під час нервового зриву. Вони бувають в нього не часто, але з'являються, коли вдома пересувають речі з місця на місце, або якщо з'являється якась нова річ в домі.

Фотографія № 5

Камера \ об'єктив
Canon EOS 6D Mark II \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:
58 мм | F2.8 | ISO 800 | 1/250 с

Схема світла
Джерело світла для кадру: ліхтарик.

*«Я хочу контактувати
зі світом»*

Авторський задум фотографії № 5

Наступним героєм став двадцятирічний студент акторського університету Модест.

Модест дуже часто не розуміє про що йде мова. Він не завжди може підтримати розмову та не розуміє жартів. Але коли він на сцені – він вивчає ролі. Ролі звичайних людей.

Фотографія № 6

Камера \ об'єктив
Canon EOS 6D Mark II \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:
70 мм | F3.8 | ISO 1000 | 1/80 с

Схема світла
Джерело світла для кадру: ліхтарик.

*«Якби мені запропонували
народитися без аутизму,
я б не погодився»*

265

Авторський задум фотографії № 6

У світі існує не одна людина з розладами аутистичного спектра, яка любить себе, та приймає такою, яка вона є. Вадим не є виключенням. Він вважає, що аутизм – це не вирок, не хвороба. А лише інший спосіб мислення.

Фотографія № 7

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

70 мм | F2.8 | ISO 1000 | 1/80 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: ліхтарик.

*«Почуття всякі як каламутна
вода морська колишуться
в душі моїй»*

Авторський задум фотографії № 7

А дівчина-підліток Дар'я прагне завести романтичні відносини, але щоразу натикається на недолік соціальних знань. Вона кожен день чує, або бачить, що всі навколо говорять про любов, кохання, метеликів в животі, але не розуміють, що самі повинні відчувати, як виглядає це почуття, як метелики можуть з'явитися в животі, якщо їх не з'їсти? Їм немає з чим його порівняти, так як у більшості випадків у людей з розладами аутистичних спектрів відсутня прихильність до інших людей.

Фотографія № 8

*«Самотність, спокій
та холодність розуму»*

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

70 мм | F3.2 | ISO 32 | 1/100 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: галогенна лампа потужністю 55 Вт.

Авторський задум фотографії № 8

Для реалізації задуму потрібно було знайти та використати розбите скло триплекс. Цікавий зовнішній вигляд має триплекс з ефектом битого скла (так званий «колотий лід»). Після з'єднання в єдину конструкцію трьох шарів скла склеюють за допомогою спеціальної полімерної плівки, яка не дає склу розпастися на дрібні уламки під час механічного пошкодження скла (аварій, сильного удару тощо), середнє загартоване скло вдаряється в торець і розбивається на безліч дрібних осколків, які залишаються на місці, зажатими між двома цілими склами, створюючи при цьому химерний «крижаний» візерунок. Частіше за все його виготовляють для автомобілей. Потрібний знайшовся у автомайстерні. Воно було лише трохи надколотим, але для кадру необхідно було розбити його так, щоб на ньому з'явився той самий ефект «колотого льоду». Для закріплення скла в потрібному положенні, використовувались спеціальні тримачі, виготовлені з металу.

Кадр був знятий на вулиці о першій годині ночі, коли місто занурюється в тишу та цілковиту темряву.

Освітлюючим пристроєм виступала галогенна лампа (фара машини) потужністю 55 Вт. Встановлена вона була у якості контрового світла, позаду лобового скла. Жорстке контрове світло проявило силует та той самий «крижаний» візерунок на лобовому склі.

Контрове освітлення виділяє композиційний та смисловий центр та за рахунок заломлення світла у тріщинках, створює замкнену композицію.

Синій колір вносить почуття пасивності, відстороненості, фото сприймається так, ніби герой занурений глибоко в себе. А темна пляма навантажує кадр, надаючи приземленості.

Фотографія виглядає цілісно, смисловий центр розташований посередині кадру, тому композицію можна вважати центральною. Якщо уявити елементи фотографії, як примітивні геометричні фігури, то ми побачимо, що коло вписане в центр прямокутника – це свідчить про симетрію та статичність кадру.

На фото присутня замкнена композиція: яскраві лінії тріщина навколо обличчя, замикаються у коло. Перцептивні лінії направляють око глядача від центру, у напрямку ліній та повертається в центр.

За рахунок яскравих вигнутих ліній, композиція закрита. Перцептивні лінії направляють погляд по колу, спочатку дивлячись на силует, потім око слідує за лініями тріщин і знов повертається до силуета.

Фотографія № 9

*«Відчай; відчуття, що ніхто не зможе
врятувати, що тобі не можна допомогти»*

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

Фото № 1 (портрет)
53 мм | F2.8 | ISO 400 | 1/100 с
Фото № 2 (рука)
70 мм | F2.8 | ISO 400 | 1/100 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: підводний ліхтарик з зеленим фільтром,
світловий потік якого дорівнює 1000 Лм.

Авторський задум фотографії № 9

Для реалізації цієї ідеї необхідно було знайти ємність, в яку б вмістився великий обсяг води. Спочатку планувалось використовувати акваріум, в який змогла б уміститися людина, але так як виготовлення такого акваріуму складна та об'ємна робота – ці кадри знімались у ванній кімнаті.

Хлопець занурювався у воду протягом тридцяти хвилин. Асистент тримав ліхтарик під головою та рукою моделі та регулював направленість світла. Для того, щоб світло було направлене вгору, на голову ліхтарика була надіта Г-образна трубка.

Враховуючи, що фото виконувалось в стилі фотоімпресіонізму, обличчя не знаходиться у зоні ГРЗП.

За рахунок білого кольору ванної, яка покрита прозорим блискучим шаром лаку, та щільності води – світло рівномірно розповсюджувалось у воді. Фотографія має відкриту композицію. Побудована на симетрії. Відсутні діагональні лінії, тому кадр можна вважати статичним.

Фотографія № 10

«Спокій»

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

42 мм | F7.1 | ISO 100 | 1/100 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: зйомка проводилась з натуральним освітленням.

Авторський задум фотографії № 10

Для реалізації задумки необхідно було купити 5 метрів захисної поліетиленової плівки, яка використовується під час ремонту для накриття меблів. Вона не є дуже важкою та розлітається навіть від легкого вітру. Зйомка проводилась у полі за містом в смт Кулиничі. Світлове рішення – сонце за моделлю, утворює контрове освітлення, створюючи нечіткий силует, за рахунок плівки яка просвічується. Композиція кадру – фото побудовано за допомогою закону золотого перетину – спіралі Фібоначчі. А також на симетрії.

Фотографія № 11

272

«Відстороненість від світу, самотність»

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

24 мм | F5 | ISO 800 | 1/125 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: галогенова лампа потужністю 55 Вт,
світлодіодна лампа температурою 4500 К.

Авторський задум фотографії № 11

Цей кадр знімався майже так само, як і перший – знято на вулиці о першій годині ночі, в повній темряві для того, щоб не було паразитного освітлення. На тримачі було встановлене лобове скло триплекс, в якому за допомогою гантелі вагою 20 кг, пробита діра. Так як фотозйомка проводилась вночі, основним джерелом світла є контрове освітлення галогенова лампа потужністю 55 Вт – фара машини. А для того, щоб підсвітити обличчя моделі, використана світлодіодна лампа температурою 4500 К, яка закріплена на лобовому склі, та направлена фронтально. Композиція закрита завдяки рамі – дірі в лобовому склі. Смісловий та композиційний центр обумовлений рамою та знаходиться посередині кадру. Фото виконане в темній тональності, для того, щоб передати самотність та відстороненість. Яскраві плями, розташовані в центрі кадру затримують погляд на смислового центрі та вказують на головний об'єкт кадру.

Фотографія № 12

274

«На самоті із собою»

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

24 мм | F4 | ISO 3200 | 1/125 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: натуральне вечірнє освітлення,
лазерна указка.

Авторський задум фотографії № 12

Для втілення ідеї необхідно було створити спорудження з дзеркал. На дерев'яну підлогу, обмотану відбиваючою плівкою, був прикручений пластиковий каркас, в який вставлялися дзеркала. Всього їх було використано 8 штук. Зверху дзеркал встановлені дерев'яні тримачі, які не давали їм впасти. Для того, щоб отримати відображення зі всіх дзеркал, вони повинні бути встановлені під кутом 90 градусів та під однаковим кутом відносно один одного. Зйомка проводилась ввечері для створення похмурого настрою. Синій колір додає кадру холодності, стриманості та самотності. Модель розташована в правій частині кадру, за правилом третин. Також на фото присутній ритм.

Фотографія № 13

276

«На самоті із собою»

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

24 мм | F4 | ISO 3200 | 1/200 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: натуральне вечірнє освітлення.

Авторський задум фотографії № 13

Натуральне вечірнє освітлення.

Композиція кадру центральна, статична. Побудована на симетрії.

Фотографія № 14

«Сховати неприховане»

277

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:**Фото № 1 (кадр 1)**

53 мм | F2.8 | ISO 4000 | 1/100 с

Фото № 2 (кадр 2)

53 мм | F2.8 | ISO 2000 | 1/100 с

Схема світла

Джерело світла для кадру: натуральне освітлення. Сонце знаходилось в зеніті.

Авторський задум фотографії № 14

Для втілення ідеї необхідно було створити скляний бокс. На дерев'яну підлогу, обмотану відбиваючою плівкою, був прикручений пластиковий каркас, в який вставлялося скло товщиною 8 мм. Всього їх було використано 5 штук. Всередину боксу можливо було потрапити тільки виймаючи одну зі сторін боксу. Для того, щоб показати межі скла боксу, всередину нього було запущено дим. Зйомка на натурі з природним світлом. Через те, що сонце знаходилось позаду та створювало контрове освітлення, дим на фотографіях підсвічено, завдяки чому вони виглядають об'ємними. Фото побудоване на симетрії. Змістовно важливі елементи розташовані за правилом третин. Композиція кадру є відкритою. Кадр є цілісним та цільним. Всі компоненти взаємодіють один з одним.

Фотографія № 15

«Біль феніксу»

279

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

53 мм | F2.8 | ISO 1000 | 1/100 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: натуральне сутінкове освітлення.

Авторський задум фотографії № 15

Для втілення ідеї знайдено гілки, які створювали враження гнізда птаха. Для того, щоб пов'язати модель з образом феніксу, її було обсипано попелом. Зйомка проводилась ввечері для створення похмурого настрою. Фото побудовано за компліментарною схемою колористики – теплий помаранчевий та холодний синій створюють контраст. Модель розташована в лівій частині кадру, за правилом третин та спіраллю Фібоначчі. Завдяки гілкам, які розташовані над моделлю, створюється об'єм та глибина кадру. Також на фото присутній контраст форм, розмірів.

Фотографія № 16

«Захлинутися емоціями»

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

48 мм | F2.8 | ISO 400 | 1/125 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: світлодіодна лампа температурою 4500 К.

Авторський задум фотографії № 16

Для створення цього кадру було знайдено акваріум, в який би умістилась голова моделі. Він був наповнений водою трохи більше ніж наполовину. Макіяж моделі робили в теплих відтінках, для створення компліментарної кольорової схеми – кораловий та синій кольори – створюють контраст. Додатковим освітленням виступала світлодіодна лампа температурою 4500 К, яка була розташована під кутом 45 градусів відносно моделі. Синій колір додає кадру холодності, кораловий колір підкреслює синій та створює контраст. Композиція кадру центральна, відкрита. Смісловий центр розташований в центрі.

Фотографія № 17

«Переродження життя»

281

Камера \ об'єктив

Canon EOS 6D \
Sigma 24-70 mm
f/2.8 IF EX DG HSM.

Налаштування:

39 мм | F2.8 | ISO 400 | 1/160 c

Схема світла

Джерело світла для кадру: світлодіодні лампи температурою 6000 К.

Авторський задум фотографії № 17

На створення цього кадру не пішло багато часу, але підготовка виявилась доволі складною. Для реалізації задуму збиралася дерев'яна коробка, яка була наповнена сіном та шкарлупою курячих та гусячих яєць. Хоча з організаційними моментами проблем не було, та виявилось, що фотозйомка дітей – це особливий вид зйомок. Зйомка проводилась в кімнаті зі світлодіодною лампою температурою 6000 К, яка була розташована паралельно підлозі. Жовтий колір символізує радість, сонце та тепло. Модель розташована в центральній частині кадру. Композиція закрита за рахунок яєць, які обрамляють головний об'єкт. Також на фото присутні кольорові плями, які є акцентами в фото.

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.